Kap 6 Till Stockholm och Figeholm

Resan till Stockholm och derifrån till Westervik och Figeholm.

Kommo ombord på Ångbåten Aros, då vi förut tagit afsked af några vänner, som sagt oss farväl på stranden. Wi hade under den tid vi arbetat i W-ås hopsparat en liten kassa, jag hade omkring 50 Kr och min reskamrat omkring 80 Kr och dertill hade vi teml. med kläder, så att vi voro snyggt rustade. Då vi var utkomna på Mälaren fick jag se en person som jag tyckte mig igenkänna från S-vall. jag tilltalade honom, och det var verkl. en S-vallsbo. En Körsnär som var ute i någon affärsresa, jag sade honom att vi emnade oss upp till Norrland för att der söka arbete i vårt yrke, han sade att det var ej serdeles några goda tider i Norrland utan rådde oss, att helldre resa söderut, han föreslog Danmark, t.escp. Köpenhamn sade han. Wi begynte att vackla i vår resplan, och sade, vi få bestämma oss då vi kommer till Stockholm, dit vi anlände efter en gynsam dagsresa. Der togo vi oss ett litet rum på ett Hotell vid stora Nygatan i staden. Tror det var samma Hotell som jag sprungit, som springpojk då jag var i Sadelmakarläran. Min då varande prinsipals fru, hade neml. ett Hotell Nº 9 Stora Nygatan, som förr är anfördt i min lefnadsteckning. Under det vi gick upp från Ångbåten öfver Riddarholmsbron, fick jag på afstånd se, min gamla Wän och lärmästare från S-vall Herr H. men jag ville ej nu då jag var ute på resan sammanträffa med honom utan undvek det, jag tänkte komma vi dit upp till S-vall så träffar jag honom nog. Han var i

S-holm i och för affärer, jag talade härom framdeles då jag träffade honom i S-vall Uppkomna på vårt lilla rum, behöfde vi mat och hvila, samt var vi i tillfälle att läsa lifvets ord. O! ja Herren är med de sina och hjelper och vårdar, äfven då när man är på okända vägar. Jag menar vi viste ej hvaråt vi skulle ställa kosan, från S-holm. Under denna ovisshet hvartill vi skulle ställa resan gick jag ner till Skeppsbron, och der låg ett stort antal Ångbåtar, som skulle gå till olika platser en del norr en del söderut, jag gick först ombord på en Ångbåt som skulle gå till Norrtelge, ombord på denna träffade jag en flicka hvilken jag frågade när båten skulle afgå på hvilket hon svarade, jag invände då, att hela verlden står mig öppen, och jag vet ej hvarthän jag skall resa, hon beklagade under munterhet mitt obehag, derpå gick jag vidare, och kom till Ångbåten Göhte, på denna båt stod ett anslag, att den anlöpte de flesta städer i södra Sverige, men först Westervik, och afgick kl. 1 på dagen. Nu gick jag hem till min reskamrat på Hotellet, och sade honom, nu har jag kommit till det beslutet att vi medfölja Göhte till W-vik och sedan vi skådat om der, efter arbete, taga vi landvägen söderut, till enbörgan tvekade min reskamrat, men gaf snart sitt bifall. Och att det var Guds villja att vi skulle taga denna väg det fick vi framdeles se. Snart gjorde vi oss i ordning för afresan, (och tog farväl af Sveriges hufvustad.) Lyckligt och väl anlände vi till Westervik dagen derpå och tog in på ett värdshus der vi hyrde oss ett ensamt rum och mat mot billig afgift. Och folket voro mycket vänl och snälla mot oss. Wi gingo derpå ut i staden för att efterhöra arbete, men fanns ej i den goda staden W. utan vi beslöto att taga landvägen, Wi ompackade våra resefekter och togo och klädde oss, i en något tarfvligare drägt, samt fortsatte färden härifrån åt Figeholm, men ej stora landsvägen utan en byväg jemte sjökusten, dragande vår lilla reskärra (en liten kärra med två hjul) på hvilken våra resefekter fastbundos Här fingo vi ofta färdas öfver vikar af Östersjön, med båtar som egdes af fiskare som voro bosatta här och der, snart kommo vi in i Misterhult församl. samt besökte der Tovehult Garfveri som egdes af en Grefve. --- derifrån gingo vi ner till Figeholm. Här blef en af oss erbjuden arbete, men min reskamrat sade då, att vi få ej vara så förmätna utan om ej du vill stanna så stannar jag, hvilket och skedde. Således kommer nu en liten tid på Figeholm. Min kamrat fortsatte och han fick plats i Oskarshamn dit var blott ett par mil, jag begynte här arbeta, Det var en liten verkstad, och ett i allo dåligt Garfveri, äfvenså var Prinsipalen ej så ordentlig som han behöft att vara för att försörja sin familj, han hade en snäll kristligt sinnad fru, som på allt sätt sökte att hålla huset i ordning med de många barnen. Jag fick snart förtroende så att jag stod handeln i boden före, då Prinsipalen var borta som ofta hände. Det led mot hösten det började blåsa och storma, från viken af Östersjön, jag sade Garfveriet var dåligt, ja det blåste midt egenom väggarne som voro högst elendiga, här blir en svår vinter tänkte jag. der jag stod och knogade i min ensamhet om dagarne. I September blef en marknad på platsen, ganska mycket folk kom, En predikan var utsatt om afton i ett hus, hvilken predikan jag bevistade. En äldre man från Lönneberga i Småland talade, Jonsson lefver ännu öfver några verser ganska godt och välmenande, jag var glad att få höra något, Guds ord, Och i detta rum, under detta föredrag var ett fruntimmer närvarande med hvilken jag skulle komma att förena mina framtida öden, jag viste det ej förr än flera År derefter, och fästade mig ej vid någon under föredraget utan i allt lugn åhörde detsamma. Då jag om dagarne stod på verkstaden och arbetade kom ibland upp till mig en ofärdig yngling hans båda ben var för-

lamade från tidigaste barndom. han hade en ledig tunga, talade om allt möjligt, gick på två kryckor drog sig på armarne uppföre trappan till mig och satt på golfvet och språkade. Med honom blef jag nära slägt framdeles vi blefvo svågrar. Men anade ej detta nu. En Söndag reste jag till O-hamn och helsade på min vän E. och åkte då tillsamman med en Skollärare W- äfven han skulle bidraga dertill att jag om några År ånyo skulle komma till dessa trakter, Guds ord förkunnades ofta på denna köping Här fick jag första gången höra en Pastor E.m. han var då student, numera bosatt i Stockholm. Serskilt minnes jag en gång hans predikan öfver en tesct i Jeremias Jag hafver alltid och allestädes haft dig kär. och hafver af blotta barmhertighet o!s!v! Detta var en den skönaste predikan jag hört från denna tid. Här skildrades Guds kärlek i skapelsen i återlösningen m:m: på ett det alldra kostigaste vis, så att en hvar som hörde detta och hade det sinnet att älska Gud och dem han sändt för syndares frälsning, kunde ej annat, än utbrista, Ho är en sådan Gud som vår Gud.

Tiden led det blef höst, att vara här öfver vintren, ansåg jag ej vara nyttigt liten veckolön, ett ruskigt Garfveri, en ej treflig Prinsipal, jag längtade till Norrland, Men före affärden ett par smärre antydningar. Ett barndop skulle hållas hos min mästare, Presten kom och rätt många gäster, Sedan akten var förrättad så samlades gästerna i ett större rum, här spelades kort vid flera bord Presten ej ovan dervid, då värden gjorde honom uppmärksam på förehafvandet, Utan nickade god mening, samt förplägade sig dugtigt, ja det var hvad jag kunde och förstå, En af de Prester som bort hafva detta namn. Han var död i öfverträdelser och synder, det kunde enhvar lätt förstå. De öfriga gästerna skämtade och dref skoj med presten mer än på ett sätt, men han höll god min, och lotsade om intet. O! hvilken Wäktare, detta var den minst lämpliga Prest jag hört och sett. En Söndag var jag öfver till Misterhults kyrka, och hörde denna man, Under gråt predikade han öfver, En tesct i hvilken följande ord förekomma, Min vän, Huru kom du härin och hafver icke brollopskläder, Och han teg. Häröfver sade denna man bland annat. Det står att han teg, ja mina vänner, hvad skulle han väl säga, Han teg, så står det. Och det hade kanske varit bäst att äfven Presten har gjort detsamma. (En ynklig predikan) Den sämsta jag hört, tror jag nästan.

Det var många snälla kristna, på denna Köping F-holm, om aftnarna gick jag ut till dessa, då det ibland hände att vi gick ut åt vägen, samtalande i Guds ord, och jag hade rätt uppbyggligt i dessas umgänge. Och nu till affärden. Jag skref till S-vall till Herr H. och frågade om det fans plats, så ville jag resa upp och antaga plats. Svar anlände om några dagar att jag var välkommen, Och kunde påräkna plats för längre eller kortare tid. Och i så fall måste jag komma genast, Ty sade Herr H. jag måste då afskeda en af de arbetare jag har som eljest finge stanna för vintren, (Det var en supig Gesäll som fick afsked)

Jag gjorde räkning med min mästare, och fick en liten reskassa som som knappt räckte upp till S-vall. Derpå anskaffade jag mig en fiskare som med sin båt, förde mig sjöledes till O-hamn, ty jag hade en rätt stor koffert. Kommen till O-hamn var der marknad, och min vän E. stod på torget och sålde läder för sin Prinsipals räkng. Nu sade jag honom nu reser jag upp till S-vall, han sade skaffa mig plats så kommer jag efter till våren.(så skedde äfven.) Nu tog jag på Ångbåten Göhte till Norrköping, anlöpande Westervik, detta var den 1 Nov 1865. Denna resa blef rätt svår tillfölje af min lilla kassa. Men Herran vare lof det gick Han som har allt i sin hand var med mig

på färden. Kommen till Westervik kom der ombord en flicka som skulle till Upsala, jag uppmärksammade henne deraf att hon satt och läste Guds ord, I en bok af Kämpe. Derigenom kom jag i samtal med henne. Samt påträffade jag en af besättningen, som var baptist, han var eldare ombord på Göhte, han bevisade mig vänlighet, och var rätt snäll, men men huru det var med hans lifsförhållanden med Gud är svårt att säga, ty han hade ej många tillfällen att läsa Guds ord under sina resor ombord. Han var emmellertid till bekännelsen baptist. Då vi kommo till Norrköping, gjorde ofvannämnde flicka, samt eldaren och jag sällskap upp i staden om afton, samt ingingo på ett ställe, och fick oss mensamt något till bästa, eldaren var rätt frikostig mot sina nya vänner. Aftonen förgick eldaren gick ombord på Göhte, jag skulle på Ångbåten Norden som morgonen derpå skulle föra oss till Stockholm, den bekanta flickan gick ombord på Norden och fick sig en sofplats, den var totalt fullastad med varor af allehanda slag, skulle till Stockholm, bestående af stora lådor upptornade på hvarandra, nästan omöjligt att knappt få sittplats hvar man än sökte derefter. Jag gick då bort till Skansen der besättningskarlarne hade sina sängplatser, Men lika omöjligt, det var ej rum knappt att sitta. Jag gick då upp på stenkajen och tänkte för mig sjelf en natt går väl. Ingen kände jag i staden min knappa reskassa tillät ej att hyra rum för natten, jag måste räkna timmarne under det jag gick fram och åter på hamnen, den kalla Novembernatten, jag gick och gick oupphörligt för att hålla mig varm Men nog var jag i tillfälle att tänka på mycket den natten. Och bad Gud att hjelpa mig igenom lifvet äfven i lekamligt afseende. Tornuret slog både 1-2-3-4-5-, då börgade folk komma i rörelse, äfven på den Ångbåt jag skulle medfölja, den omnämnde flickan kom iland jag sade henne då att jag räknat timmarne under det jag gått på hamnen i natt, och ej sofvit en blund, hon beklagade min otur med mycket deltagande, men natten var nu förgången, vi gingo upp på ett värdhus och drack kaffe, men jag erkänner att jag tog mig ett glas (Stenbergare) eller hvad det var, efter den kalla natten, om det gjorde nytta vet jag ej, men jag blef uppvärmd. Och snart gick Ångbåten då jag gick ombord. Wid middagstiden gick jag ner i försalongen, och begärde en portion köttsoppa och fick en tallrik sådan, den kostade 50 öre ett stort slag i min lilla kassa. Frampå efterm. kom jag till Stockholm, och gick genast till en Sundsvallsbåt för att köpa biljett till S-vall, den kostade 5 Kr men nu hade jag blott några kopparslantar qvar, för dessa köpte jag bröd, och förde min reskoffert ombord, Stockholm var nu upplyst om aftonen, jag gick af och an några gator, rätt glad i hågen tackande Gud att min resa hittils gått rätt lyckligt, allt härtill har Herran hulpit, lofvadt vare hans Namn, Jag gick ombord på båten och tillbringade natten efter omständigheterna, och morgonen skulle resan fortsättas till S-vall, snart försvann S-holm och skärgården ur sikte, och vi paserade Wascholm fortsättande genom Öregrunds skärgård, och sedan voro vi ute på Norrbotten, ännu en natt på sjön och på dagen fick jag se höjderna af Norrland, det kära Norrland, O! hvad mina tankar många gånger har ilat dit under mitt lif, jag hade önskat att få både lefva och dö i detta land om Gud hade velat.

Min lilla reskassa var totalt uttömd jag hade ej 1 öre, men jag hade ju kläder och var i alla afseenden snyggt rustad. Ombord på Ångbåten kom jag i samtal med en Handlande från S-vall, jag vågade blotta min belägenhet för honom, och bad att få låna 1 Kr på en vecka, jag fick det mycket riktigt och var glad att ej komma till S-vall presis utan pengar. Kl. vid pass 1 på dagen lade Ångbåten till vid bryggan, (märken och i synnerhet höjderna kring

staden var betäckta med snö, men så var ej fallet då jag för några dagar sedan lemnade Småland.) Nu gick jag iland och direkt till min gamla Wän och prinsipal H.H. han sade sitt välkommen, coh jag fick middag, hvarpå jag beskref min resa, derpå gick jag ner på verkstaden, der mina blifvande kamrater höll middagsrast. En som serskilt igenkände mig var gårdshunden Lejon, först murrade han något, men genast voro vi vänner, kanhända han ihogkom min förut omtalta Selångenresa, då vi voro i sällskap, Emmellertid Lejon följde mig då jag återvände ner till Ångbåten efter min koffert, Ja nu var jag åter i S-vall efter 2 år och 2 månader bortovaro. Denna kära plats med mån a dyrbara minnen för mitt hjerta. Här har jag fått röna mycket godt, af den käre Himmelske Fadren, för hvilket han i evighet skulle hafva pris och ära.

Detta var den 8 Nov. 1865, dagen efter gick jag i arbete, glad och nöjd, då jag första dagen om aftonen stod i arbete, kom ett bref till ifrån en bekantskap som varade i 8 år en vän, som sport att jag var kommen till stan, jag gick dit upp på samma afton, och nog var det sammanträffandet ganska kärt, jag hade med mig några vackra äpplen från Småland som jag bjöd på, ty frukt är ej godt om här i S-vall, emedan den ej väscer.

Jag stod nu i mitt arbete dag efter dag vecka efter vecka, Julen kom och jag hade umgänge med mina förra vänner omkring och vid det ord som visst är och lära kan, att lefva och vara som en kristen under lifvets alla förhållanden. Ett nytt År begynte och Herran var med jag fortfor under samma förhållanden hela detta År, på sommaren gjorde jag små utflygter i sällskap med mina vänner, till landskyrkor der kristna prester förkunnade lifvets ord till Alnön, Sköne, Tuna voro vi då och då. Och trots all synd och brist fick jag ofta erfara Guds frid på ett soligt och lifgifvande sätt. En Söndag hade de kristna vännerna i stan förhyrt en Ångbåt ut till en ö. En predikant var med, samt en sångkör i hvilken jag deltog. Uppbyggelse föredrag hölls i det fria på Ön, sånger afsjöngos i stämmor, det var en herrlig dag oförgätlig för mitt minne, sådana dagar får man ej många under jordelifvet. Och jag behöfde ej bekymras öfver något, ty jag hade ju min plats och mitt vissa arbete och förtjenade tillräckligt till mat och kläder. En annan Söndag gick en Ångbåt till Hernösand äfven då var en predikant med vi Namn Röst ett föredrag hölls ombord, En mindre orgel stod på däck, och musik sköttes af en ung flicka. Kortliga stunder under lifvet. Wid ankomsten till Hernösand eller i dess närhet blåste det upp något så att det gungade rätt dugtigt, då båten gled in i hamnen uppstämdes på orgeln. Tackom och lofvom Herran, och hela skaran om bord instämde. derpå lade båten till vid hamnen, och enhvar fick tillbringa dagen efter önskan, vi var större delen i kyrkan och hörde en prest Sundelin, numera kyrkoherde i Jönköping på aftonen voro vi åter hemma i S-vall, och då vi lade till uppstämde vi en fyrstämmig sång, en stor menniskoskara var samlad och åsåg läsarenas lustfärd Och kanhända att många afvundes dem.Ty verdens glädje tar slut, men Guds barns glädje tar alldrig slut. Så förgick detta år och en skarp vinter inträdde i November den kallaste jag öfverlefde i S-vall, julen 1866 var inne, och mina nöjen och mitt umgänge var som förut är antydt, icke liten glädje var det att deltaga i den sångförening jag var med uti, det var omkring 30 män och qvinnor, vi voro tillsammans någon afton i veckan samt om Söndagsaftnar. Wi sjöngo vid Missionsmöten och flera tillfällen, till mycken uppbyggelse för många, som voro glada åt sång. Ja denna vinter var en bister och kall sådan, ofta 30 grader, men den förrann så småningom och våren 1867 var inne, lifsförödenheter stodo nu i högt pris, till escemp en T:o potatis kostade 11 a 12 Kronor, mjöl stod knappast att få köpa, ty af den sena våren så voro lagrar hos köpmännen utsålda. Första Ångbåten anlände ej förrän den

11 Juni men nu blef det glädje i S-vall, Ångbåten Gustaf den II Adolf var fullastad, till mycken fromma för köpmännen och folket i orten i allmänhet, jag led ingen brist på något min hederlige H.H. anskaffade hvad som erfordrades i det stora hushållet, pengar fans godt om och snart var allt i full rörelse i handeln och affärslifvet, yrkena gingo bra enhvar fick bra betalt för sitt arbete, jag hade mina jemna 31 i veckan och allting fritt.

Denna sommar förrann såsom den föregående. Hade många lyckliga stunder tillsammans med Guds barn, Och gjorde då och då smärre utfärter åt landet,då arbetet ej hindrade, deltog en liten tid i en, arbetare förening, som hade den nyttan med sig att jag gick några aftnar och lärde mig bokföring, om och det ej blef ofullständigt, så har det dock haft något nytta med det jag lärde mig för lifvet. En god vän hade jag i stan som hade sina föräldrar boende i Attmar församl. der var jag en gång på besök i denna enskilda församling. Och fick se landtlifvet i Norrland i dess fullhet. Middsommardagen var jag i Tuna Kyrka och hörde en Pastor Tellberg. O! det var en skön minnesrik dag, den predikan han då höll har varit intagen i en samling predikningar utgifna af Fosterlandsstiftelsen, (neml. Predikan på Middsommardagen). En gång under denna tid hörde jag den Andlige skalden och Predikanten Anfeldt. Hans sång i synnerhet en melodi af hans egen mun, Hvar är du, hvar är du Hvart emnar du dig. O! menska träd fram uti ljuset. Det led nu på eftersommaren och af den ständiga framåt lutande ställning som jag alltid under mitt arbete fick innehafva, så fick jag på något sätt ondt i bröstet eller kanske rättare bröstkorgen, jag gick upp till en Doctor Christanin han sade mig förhållandet att det kom deraf att jag ständigt måste stå i framlutande ställning, jag mins sade han att jag som barn såg det. Jag fick medesin och det gjorde den nytta, som det var emnat men mitt arbete var ju det samma, jag började fundera, att försöka ett nytt företag, jag tänkte på att gå igenom en kurs till Skollärare, och snart resa hem till Köping och der begynna att läsa härpå, inom kort var mitt beslut fattat, jag hade nu ganska bra med kläder och äfven reskassa och tog ånyo farväl af S-vall, och alla der kära vänner. Det var rätt många som hyste den största kärlek till mig, och viftade mig farväl,farväl, Då jag så småningom lemnade hamnen, och var inom kort ute på Norrbotten en vacker dag på eftersommaren, snart försvann det kära Norrland ur sigte med sina höjder dalar och skogar. Och dagen efter var jag i Stockholm, här uppsökte jag min bror, som förde ett fartyg på Mälaren, ombord på hans lilla slup tillbringade jag natten, han hjelpte mig med min koffert ombord på Ångbåten Köping, och på efterm. var jag åter i min födelsestad, Nu framlade jag mitt förslag för min gamla far och han var ej deremot, om det kunde blifva någon utkomst för mig på denna bana.